

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку №5 Миколаївського національного аграрного університету

09 липня 2025 року

м. Миколаїв

Мета моніторингового візиту: перевірка додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП, заклад).

Склад моніторингової групи:

Гукасян Спартак Едуардович – Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Миколаївській області;

Жванко Тетяна Сергіївна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Задорожний Анатолій Євгенович – представник громадської організації;

Мороховець Євген Олександрович - представник громадської організації.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація

Повна назва об'єкта моніторингу: МТП на базі гуртожитку №5 Миколаївського національного аграрного університету.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Георгія Гонгадзе, буд. 5, м. Миколаїв, Миколаївська область.

Форма власності: комунальна власність.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: житлово-комунальне підприємство Миколаївської міської ради «БРИЗ» (далі – ЖКП «БРИЗ»).

Об'єкт внесено до переліку МТП області.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Моніторинговий візит проводився у присутності директора комунального підприємства «Спеціалізоване комунальне підприємство «Гуртожиток» – Томова Григорія Михайловича. З самого початку відвідування директор категорично та в грубій формі відмовлявся співпрацювати з моніторинговою групою, ігноруючи доручення та посвідчення працівників Секретаріату, пропонуючи проїхати до офісу ЖКП «БРИЗ» та спілкуватись виключно з його керівництвом. Тільки після попередження про виклик поліції, в МТП приїхали представники адміністрації закладу, які погодились надати запитувану інформацію.

Розташування

МТП – чотириповерхова будівля гуртожитку, яка розташована в межах пішої доступності до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема, лікарні, школи, дитячого садка, магазинів, транспортних зупинок.

Наповненість

Загальна місткість МТП – 214 ліжко-місць. На момент візиту у МТП проживає 138 ВПО, з яких – 55 дорослих, 54 – діти, 29 – мешканці міста Миколаєва, які постраждали внаслідок ворожих обстрілів та тимчасово розміщені до МТП. Серед проживаючих 1 особа з інвалідністю. Переважна більшість ВПО прибули з Херсонської області. Жодної документації, яка б підтверджувала офіційне розміщення внутрішньо переміщених осіб (форми обліку, договори, ордери на поселення, тощо) під час моніторингу надано не було.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

ВПО проживають в МТП на безоплатній основі.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електропостачання, вентиляція)

Опалення закладу здійснюється завдяки системі централізованого опалення. Холодна вода подається централізовано, гаряча вода – завдяки бойлеру. Електропостачання централізоване. Альтернативні джерела електроенергії відсутні. Вентиляція в приміщеннях або відсутня, або в не працюючому стані. Повітря затхле, температура повітря в кімнатах перевищувала 30°C (фото 1, 2).

В під'їздах та тамбурах закладу у відкритому доступі розміщуються високовольтні щити, які становлять реальну загрозу для життя та здоров'я мешканців, зокрема дітей, які грають безпосередньо біля них (фото 3).

Харчування

На кожному поверсі облаштовано по дві окремо відведені кухні, призначені для самостійного приготування їжі. Кухні оснащено необхідним обладнанням: електричні плити, мийки, холодильники, мікрохвильові печі, столи та стільці.

ВПО забезпечують себе харчовими продуктами самостійно, за власні кошти. Прийом їжі відбувається на кухні або у кімнатах проживання.

Слід відмітити, що одна з кухонь першого поверху є недоступною до користування мешканцями, по причині самовільного зайняття приміщення однією з мешканок МТП. Це ускладнює процес приготування та прийому їжі мешканцями поверху, але керівництво закладу не вживає ніяких дій щодо врегулювання даного питання.

Під час моніторингового візиту було прийнято колективне звернення від мешканців першого поверху МТП до Уповноваженого.

На підлозі деяких кухонних приміщень наявні значні сліди плісняви та грибка (фото 4, 5).

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі облаштовано по два санвузли, в кожному з яких встановлено 1 умивальник, 1 туалет. Гігієнічні засоби та туалетний папір відсутні (фото 6, 7).

Перший поверх облаштовано однією душовою кімнатою. На другому, третьому та четвертому поверхах облаштовано по 2 душові кімнати.

Слід зазначити, що в деяких душових кабінах відсутні шторки, що порушує право мешканців на приватність і безпечні санітарні умови (фото 8). Більша частина душових кімнат захлаблена старими меблями та непотрібними в даних приміщеннях речами (фото 9).

Місце для прання та сушіння випраних речей знаходиться окремо, в підвальному приміщенні, із окремим входом з вулиці (фото 10).

Слід відзначити, що в наявності є сушарні машинки, але ними заборонено користуватися влітку (фото 11).

Протипожежна безпека

В приміщеннях відсутні плани евакуації. На кожному поверсі наявні по два вогнегасники, але вони зберігаються в кімнатах мешканців, які переважно є зачиненими.

Також слід зазначити, що наявні вогнегасники не мають української сертифікації, маркування здійснено іноземною мовою (фото 12).

Аптечки та базові засоби домедичної допомоги взагалі відсутні на території закладу.

У МТП відсутнє укриття, плани евакуації та системи оповіщення населення. Мешканці не обізнані стосовно дій під час повітряної тривоги.

Безбар'єрність

У МТП відсутні умови для безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, в тому числі, для користування об'єктами санітарії та гігієни (фото 13).

Умови в кімнатах

ВПО проживають в однокімнатних приміщеннях, облаштованих переважно всіма необхідними меблями - столами, стільцями, шафами та ліжками.

Розміщення в кімнатах – від 1 до 4 осіб. Температурний режим не відповідає нормі – в деяких приміщеннях температура явно перевищувала 30⁰С. Вікна – металопластикові. Слідів плісняви чи грибка в кімнатах мешканців не виявлено. Світло в коридорах та приміщеннях загального користування переважно вимикається адміністрацією закладу, аргументуючи це необхідністю економії. Проте, навіть з увімкненим світлом, рівень освітлення в приміщеннях закладу є недостатнім (фото 14). Варто звернути

увагу, що навіть під час моніторингового візиту директор вимикав світло в коридорах, ігноруючи прохання представників групи ввімкнути його.

Дозвілля

У приміщенні МТП наявна окрема кімната для проведення дозвілля та зборів, але зі слів мешканців її відкривають лише під час візиту гостей та представників гуманітарних організацій. Під час моніторингового візиту в ній проводився ремонт (фото 15).

На території МТП встановлено лавки для зручного проведення часу на свіжому повітрі. Посеред двору розташовані паркомісця для автотранспорту мешканців та співробітників МТП (фото 16).

Доступ до інформації та послуги

У гуртожитку відсутній інформаційний стенд з актуальною інформацією для ВПО. Роздаткова інформація та плакати хаотично розклеєно по будівлі.

МТП відвідують представники благодійних та громадських організацій, які надають консультації, а також забезпечують окремі види юридичної, психологічної та частково гуманітарної допомоги.

Освіта

У приміщенні наявний доступ до інтернету, що забезпечує можливість онлайн-освіти, але сплачується ця послуга кожною кімнатою окремо, на основі договорів мешканців з компанією-провайдером.

Працевлаштування

Переважна більшість мешканців МТП є ВПО пенсійного віку. Працевдатні ВПО – працевлаштовані.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 17 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарги надходили переважно на адресу керівництва закладу, а саме стосовно бездіяльності у вирішенні будь-яких проблемних питань. Окремі особи скаржились на директора щодо його агресивного відношення та нецензурних слів на адресу дітей, що мешкають в МТП. Також зі слів мешканців, у заклад часто викликають поліцію в зв'язку з конфліктними ситуаціями між мешканцями.

Представники соціальних служб не відвідують МТП та не спілкуються з мешканцями, що також викликає обурення з боку останніх.

Правопросвітницькі заходи проведено для 16 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого. При цьому, мешканцям та адміністрації закладу надано роздаткові інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП, озвучені адміністрацією закладу:

Адміністрацією закладу не було озвучено жодних потреб, які вони вважали б за потрібне задовольнити.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту керівництву ЖКП «БРИЗ»:

1. Провести службову перевірку дій директора комунального підприємства «Гуртожиток».
2. Провести перевірку технічного стану інженерних мереж, зокрема вентиляції, з метою усунення порушень санітарно-гігієнічних норм (затхле повітря, перегрів приміщень). Ізолювати системи, що діють під великим струмом, від доступу дітей та дорослих.
3. Забезпечити належний доступ до всіх приміщень МТП, що самовільно зайняті мешканцями, здійснити розміщення мешканців у відповідності до укладених договорів та вжити заходів для врегулювання конфліктних ситуацій між проживаючими.
4. Привести до діючих норм санітарно-гігієнічні умови у МТП:
 - провести санітарну обробку кухонь і душових;
 - забезпечити мешканців засобами особистої гігієни;
 - обладнати душові приміщення шторками та гумовими килимками.
5. Забезпечити наявність аптечок першої допомоги на кожному поверсі та провести інструктаж для мешканців щодо їх використання.
6. Ужити заходів з приведення системи пожежної безпеки у відповідність до чинного законодавства, зокрема:
 - забезпечити відкритий доступ до сертифікованих вогнегасників;
 - розмістити евакуаційні плани;
 - облаштувати систему оповіщення у разі надзвичайної ситуації.
7. Вжити заходів щодо організації укриття для мешканців МТП, відповідно до законодавства про цивільний захист населення. Зокрема:
 - визначити та обладнати приміщення, яке може використовуватись як найпростіше укриття відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138;
 - забезпечити наявність чіткого плану евакуації та алгоритму дій мешканців під час повітряної тривоги;
 - провести роз'яснювальну роботу з мешканцями щодо дій у разі сигналу «Повітряна тривога»;

- розмістити відповідну візуальну інформацію в загальнодоступних місцях (стенди, вказівники, інструкції).
8. Розробити та впровадити правила внутрішнього розпорядку МТП, включно з умовами безоплатного проживання та договорами з кожним мешканцем, для дотримання законних прав, виконання обов'язків і запобігання конфліктам.
 9. Створити умови для безбар'єрного доступу до основних об'єктів інфраструктури МТП для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп.
 10. Сприяти створенню комфортного середовища для дозвілля дітей та осіб похилого віку, включаючи облаштування ігрових/відпочинкових зон та регулярне їх використання.
 11. Запровадити механізм зворотного зв'язку між адміністрацією та мешканцями. Забезпечити відвідування закладу працівниками соціальних служб.
 12. Забезпечити належне інформування ВПО, а саме:
 - встановити інформаційні стенди з контактами служб допомоги, алгоритмами дій та графіками візитів організацій;
 - проводити регулярне правопросвітництво.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Миколаївській міській раді:

1. Забезпечити контроль виконання наданих рекомендацій керівництвом ЖКП «БРИЗ».
2. Забезпечити постійний моніторинг дотримання прав мешканців МТП згідно вимог чинного законодавства.

Додаток: фото до звіту на 4 сторінках.

Підписи членів моніторингової групи:

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
у Миколаївській області**

Спартак ГУКАСЯН

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України прав людини**

Тетяна ЖВАНКО

**Представник громадської
організації**

Анатолій ЗАДОРЖНИЙ

**Представник
громадської організації**

Євген МОРОХОВЕЦЬ

Фото до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

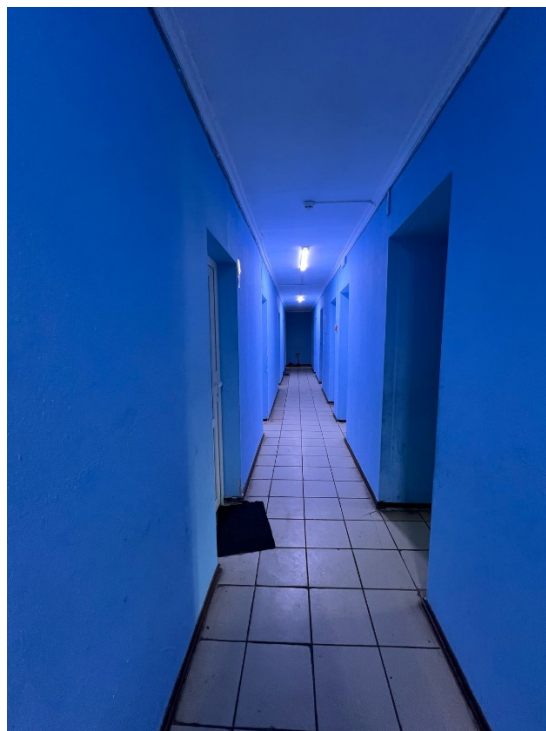

Фото 15

Фото 16

